

Marie Holt Hermansens 1. maj-tale

Taler

Marie Holt Hermansen

Dato

1. maj 2024

Sted

Kongens Have, Odense

Hej med jer! Jeg hedder Marie, er 18 år gammel og gymnasieelev i 1.g inde på Odense katedralskole. Jeg er hvid og kvinde og kommer fra et veluddannet hjem, jeg er klimaaktivist og feminist og alt muligt andet nogle vil mene er ”woke”, men jeg siger stadig dumme ting, sårende ting og uvidende ting. For selvom jeg har gået 10 år på en skole, der ligger mindre end en kilometer fra Vollsmose, har distancen mellem mine privilegier og min sidekammerats været væsentligt større.

Betyder det at ikke kan modarbejde uretfærdighed? At jeg burde lade ordet gå videre til mennesker, der var tvunget til at have fritidsjob fra 7. klasse og som aldrig fik hjælp til matematiklektierne ved spisebordet? Måske gør det. Jeg ved det ikke, men jeg står her i hvert fald i dag.

For vi har et kollektivt ansvar for at sige fra, der hvor vi kan. Bruge det vi har til at give andre mere. Desværre har rigtig mange unge svært ved den balance, så de giver op. Jeg ser det hver dag og jeg kan spejle mig i fristelsen til at lade sig overvælde af en følelse af strukturel overlegenhed, der skaber ligegyldighed. En ligegyldighed, der har konsekvenser. Som betyder at vi efterlader fællesskabet og skubber hinanden ud i mistrivsel. For vi er forblændede. Forblændede af ideen om evige muligheder i en grad der gør os ude af stand til at identificere vores egne privilegier, som hvide, ciskønnede, heteroseksuelle og hvad ved jeg.

De evige muligheder: Arrhh, det ligger godt i munden. En uendelig verden, af ting jeg kan opnå, drømme jeg kan indfri og så alligevel. For når nu alt er muligt, er alt også min egen skyld. De systemer og strukturer, fagbevægelsen i årtier har arbejdet for at få frem i lyset, bliver erklæret ligegyldige, for nu er verden globaliseret og vi har fået tiktok og gratis uddannelse. Jeg kan fejle på 1000 forskellige måder og hvis 1 ting er sikkert i denne her ellers usikre verden er det, at jeg VIL fejle på et tidspunkt. Nu skal vi bare ikke gribe hinanden længere, vi skal selv rejse os op, for ellers er vi umyndiggjorte og hjælp er for folk der er

svage og socialister.

Individualiseringen er krøbet ind ad alle sprækker i vores ungdomsliv, og selvom du måske ikke finder mange unge, der rækker hånden op og siger ”jeg synes vi er blevet alt for optaget af individet”, kan alle fortælle om hvordan de havde brug for et stærkt fællesskab, men ikke kunne finde det noget sted. Der er af vores tids helt store både politiske og personlige kriser.

Politisk er det en krise fordi vi holder op med at engagere os. Vi holder op med at gide kæmpe for nogen som helst andre end os selv. Det betyder at vi ikke melder os ind i vores fagforeninger. Vi står ikke sammen når nogle i klassen eller på arbejdspladsen bliver dårligt behandlet. Vi dropper det der med politiske partier og interesseorganisationer, elevråd, arbejdsmiljørepræsentanter og demonstrationer.

Personligt har det konsekvenser fordi vores fællesskaber pludselig sættes nederst på listen. Når alt handler om mig og mine muligheder for at indfri diverse forestillinger om det gode liv, er det let at glemme alle de andre mennesker omkring mig, der godt kunne bruge min hjælp, støtte: Kærlighed. Og hvis vi alle nedprioriterer det fællesskab, der skal gribe os på de dårlige dage, falder vi dybere og slår os hårdere. Jeg vil gerne komme med et eksempel.

En af pigerne i min klasse er ordblind og for ikke så lang tid siden blev vi i tysk bedt om at tage en prøve. Normalt ville hun få ekstra tid til at gennemføre sådan en, men vores lærer kunne simpelthen ikke være mere ligeglad. Hele gruppen af piger i klassen var forargede, vi genkendte og fordømte uretfærdigheden, men da dagen for prøven kom, gjorde ingen af os noget. Vi tiede kollektivt stille og selvom min veninde her måske godt vidste at vi var på hendes side, stod hun alene.

Jeg hører historier som den om min veninde her om og om igen. For selvom vi har en helt utroligt bevidst ungdom, er vi også en generation der ikke mobiliserer os. Vi organiserer os ikke og vi er bange for at sætte os selv på spil. For tænk hvis det kunne få konsekvenser. Tænk hvis ikke det lykkedes, tænk hvis man står alene, stikker ud. Hvis nogle skulle opdage at vi var helt forkerte og fejlbarlige?

Netop de her små handlinger hvor vi i fællesskab står sammen, mangler vi. De

handlinger, hvor vi gør en forskel for andre, fordi vi ved at det gør hverdagen til et bedre sted. Fællesskab er ikke noget for noget, men at gøre noget for nogle. Nogle der har behov for at vi hjælper med at holde fast i at deres behov, vores behov, er fair nok. Det der kan føles småt, men i virkeligheden er stort, fordi det handler om respekt for andre mennesker, har fagbevægelsen altid forstået tyngden af.

Nu skal vi til at forstå at de små ting, i dag er noget andet end de var for 50 og 100 år siden. Det kræver noget andet og det er helt andre emner, der skal normaliseres, hvis vi skal turde tale om de ting, der netop betyder noget for ungdommen i dag. Også selvom det er sværere og mere komplekse spørgsmål.

Spørgsmål der handler om klimakrise, køn, seksualitet, race og spændet mellem alle de forskellige måder vi som mennesker kan mærke at vi ikke er som idealet. Det skal vores fagbevægelse også kunne favne. For os er fagforeninger og arbejdstager rettigheder fremmedord. Det er klimahandling derimod ikke. Antiracisme er ikke. Ligestilling er ikke og det er some eller mistrivsel heller ikke. Sproget for uretfærdighed er gået fra at være arbejdersange og slagord til at være hashtags på instagram. Lige meget hvor stort et hit i synes, ”Danmark for folket” burde være, må vi bare erkende at der skal en seriøs bas på før den får sat gang i floor og ungdommen med på vognen. Alt det her for at sige, vi bliver nødt til at kunne formidle fællesskabets værdier i et sprog der hverken udelukker lærlingen eller skræmmer gymnasieeleven væk.

Fagbevægelsen behøver ikke identificere sig som ligeså ”woke” som mig, og det er der sikkert også nogle der vil mene jeg ikke engang er, men vi skal stadig at kigge indad. For jeg står og holder en tale om arbejderkampens relevant for unge mennesker, for - undskyld jeg siger det - gamle mennesker og det er ikke fordi vi som ungdom ikke har noget at kæmpe for.

Selvom vi ikke altid selv kan sætte ord på det, oplever vi hver især lærere, politikere og influencers ord forskelligt, fordi vores liv har forskellige kontekster. Kontekster vi skal turde sætte ord på og tale om, selvom vi kan komme til at støde hinanden. Lyde dumme og uvidende eller gammeldags. Det er okay at simplificere nogle ting, så længe vi ikke negligerer dem. Jeg kan godt modarbejde uretfærdighed uden selv at have mærket den og det er der brug for flere unge mennesker der gør. Det synes jeg fx trivselskrisen er et klart eksempel på.

Mange af mine klassekammerater forstår ikke hvorfor de skal melde sig ind i en fagforening, når deres forældre kan skaffe dem et nyt fritidsjob i morgen. Fællesskabet kan ikke betale sig for dem. Den tankegang kan vi ikke bare fnyse ad. Vi må anerkende den, for derefter sagligt, fagligt og menneskeligt at overbevise dem at fagbevægelsen er relevant for os alle sammen. Ligesom vi ikke må holde os for fine til at tage imod hjælp fra folk, som aldrig har manglet den.

Vi har alle forskellige baggrunde og nogle forstår hvad det vil sige at vokse op i et arbejderhjem, mens andre har leget i stuer med fyldte bogreoler. Ingen af os kan undsige os vores privilegier eller vores ansvar. Ingen af os kan lade være med erkende at vi skal tænke ud af boksen, hvis min generation skal kunne se sig selv i den bevægelse, der er samlet her i dag.

Kun sådan får vi et mere lige og retfærdigt samfund!

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. maj-tale, Socialdemokratiet

Relateret

Peter Rahbæk Juels 1. maj-tale
1. maj 2024

Trine Bramsens 1. maj-tale
1. maj 2024

Nicolai Krølbølls 1. maj-tale
1. maj 2024

Nina Skov-Lauridsens 1. maj-tale
1. maj 2024

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marie-holt-hermansens-1-maj-tale-2024>